

Vergaderjaar 2015–2016

34 320

Wijziging van de Wet algemeen pensioenfonds

Nr. 3

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt/uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat (artikel 26, vijfde lid, van de Wet op de Raad van State)

MEMORIE VAN TOELICHTING¹

ALGEMEEN

Inleiding

Op 18 juni 2015 heeft de Tweede Kamer bij de stemming over het wetsvoorstel algemeen pensioenfonds het amendement Lodders/Vermeij² aangenomen. Dit amendement maakt het mogelijk dat er bij een fusie van verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfonds en gescheiden vermogens worden aangehouden (ringfencing).

De regering heeft destijds aangegeven het doel van het amendement sympathiek te vinden omdat ook kleine verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfonds tot schaalvergroting willen komen, maar tegelijkertijd mogelijke risico's te zien voor de juridische houdbaarheid van de verplichtstelling³. Daarom is over de inhoud van het amendement het oordeel van de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: de Raad) gevraagd om inzicht te krijgen in de omvang van de risico's voor de juridische houdbaarheid van de verplichtstelling. De voorlichting van de Raad is op 6 oktober 2015 aan de Tweede en Eerste Kamer gestuurd⁴.

Voorlichting Raad van State over het amendement

De Raad concludeert dat het toestaan van ringfencing voor bedrijfstakpensioenfonds grote gevolgen heeft voor het Nederlandse pensioenstelsel. Daarom acht de Raad het passend de vraag of ringfencing voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfonds toegestaan zou moeten worden, te bezien in samenhang met de mogelijke wijzigingen van het stelsel van aanvullende pensioenen naar aanleiding van de bredere pensioendiscussie.

¹ De oorspronkelijke tekst van het voorstel van wet en van de memorie van toelichting zoals voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State is ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Kamerstukken II 2014/15, 34 117, nr. 17.

³ Kamerstukken II 2014/15, 34 117, nr. 35.

⁴ Kamerstukken II 2015/16, 34 117, nr. 37 en 38.

Ter onderbouwing van zijn standpunt wijst de Raad er ten eerste op dat het amendement gevolgen heeft voor de marktordening: het leidt tot verstoring van het evenwicht in de concurrentieverhoudingen tussen verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen en verzekeraars. Terwijl met het verbod op ringfencing juist werd beoogd evenwichtige concurrentieverhoudingen tussen pensioenfondsen en verzekeraars te waarborgen. Ten tweede geeft de Raad aan dat het amendement niet zonder risico is voor de houdbaarheid van de verplichtstelling in het licht van de Europese mededingingsregels. Dit omdat het amendement de koppeling tussen verplichtstelling en solidariteit zoals die thans in het pensioenstelsel bestaat, verstoort. Ten derde noemt de Raad het amendement onvolledig, omdat waarborgen en flankerende maatregelen ontbreken om ringfencing op een verantwoorde manier te kunnen laten plaatsvinden.

Doel novelle

De regering onderschrijft de conclusies van de Raad. Met deze novelle beoogt de regering enkel om de mogelijkheid om afgescheiden vermogens aan te houden bij een fusie van verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen uit het wetsvoorstel algemeen pensioenfonds te halen. Met deze novelle brengt de regering het wetsvoorstel op dit punt terug in haar oorspronkelijke staat. De regering is van mening dat er voldoende alternatieven blijven voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen om tot schaalvergroting te komen.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I, onderdelen A, C en D

In deze onderdelen zijn de wijzigingen die door het amendement zijn aangebracht ongedaan gemaakt.

Artikel I, onderdeel B

In dit onderdeel wordt het opschrift van artikel 112a redactioneel aangepast.

Artikel II

Deze novelle treedt in werking op hetzelfde tijdstip als de Wet algemeen pensioenfonds. In artikel IV van het wetsvoorstel voor de Wet algemeen pensioenfonds⁵ is geregeld dat artikel 12 van de Wet raadgevend referendum kan worden toegepast en dat de inwerkingtreding van de Wet algemeen pensioenfonds dus kan liggen binnen 8 weken na mededeling in de Staatscourant dat de wet referendabel is. Omdat de novelle op hetzelfde tijdstip in werking treedt is in artikel II geregeld dat ook voor de novelle artikel 12 van de Wet raadgevend referendum kan worden toegepast. In het inwerkingtredingsbesluit van de Wet algemeen pensioenfonds zal dit worden geregeld.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma

⁵ Kamerstukken I 2014/15, 34 117, nr. A.